

این پمفلت کمک می کند تا اطلاعاتی را در مورد زردی نوزاد به دست آورید.

زردی چیست؟

- وقتی رنگ پوست نوزاد زرد یا متمایل به نارنجی باشد زردی گفته می شود.

چرا زردی ایجاد می شود؟

- نوزادانی که تازه دنیا می آیند سلولهای قرمز خون زیادی دارند که دیگر به آنها نیاز ندارند.
- سلولهای قرمز خون وقتی شکسته می شوند رنگدانه ای بنام بیلی روبین آزاد می کنند که باعث زردی می شود. کبد کمک می کند بیلی روبین شکسته شده و از طریق مدفوع دفع شود.
- وقتی سرعت شکستن گلبول قرمز بیشتر از سرعت دفع بیلی روبین باشد بیلی روبین در بدن باقی می ماند و باعث زردی می شود.

اگر ناسازگاری خونی مادر و نوزاد وجود داشته باشد سلولهای قرمز خون نوزاد سریعتر شکسته می شوند و زردی از روز اول و دوم تولد دیده می شود.

آیا زردی خطرناک است؟

- اگر مقدار بیلی روبین خیلی بالا باشد می تواند باعث آسیب به مغز و کاهش شنوایی شود.

ز کجا بدانم نوزادم زردی دارد؟

- زردی معمولاً در ابتدا در صورت ظاهر شده و در سفیدی چشم ها دیده می شود، سپس با افزایش سطح بیلی روبین در سینه، شکم و بازوها و پاها، دیده می شود. زردی در نوزادانی که پوست تیره تری دارند ممکن است مشکل دیده شود.
- بهترین راه برای مشاهده زردی در زیر یک نور خوب مثل روشنایی روز یا زیر لامپ مهتابی است.
- در حالت طبیعی اگر با انگشت روی بینی، گونه، یا پیشانی نوزاد به آرامی فشار دهید وقتی انگشت را بر می دارید ناحیه فشرده شده چند ثانیه سفید و بعد صورتی می شود. اگر نوزاد زردی داشته باشد با برداشتن انگشت ناحیه زرد دیده می شود.

چگونه مقدار زردی مشخص می شود؟

- تنها روش دقیق انجام آزمایش خون است.
- اگر جواب آزمایش طبیعی بود ولی زردی ادامه داشت ممکن است چند روز بعد دوباره آزمایش انجام شود.

زردی چگونه درمان می شود؟

- اغلب زردی ها نیاز به درمان ندارند.
- برای درمان نوزاد زیر لامپهای خاصی قرار می گیرد و نور با فاصله بر روی پوست نوزاد تابانده می شود که فتوتراپی گفته می شود.
- این لامپها با مهتابی ها متفاوت هستند.
- امواج نور فتوتراپی بیلی روبین در پوست را به ماده ای که بتواند از ادرار و مدفوع به راحتی دفع شود تبدیل می کند.

- برای فتوتراپی، نوزاد به صورت لخت زیر نور قرار می گیرد. تا قسمت زیادی از پوست در تماس با نور باشد.
- موقع فتوتراپی چشم ها و ناحیه تناسلی نوزاد باید پوشانده شوند.
- فتوتراپی از افزایش زردی جلوگیری می کند.
- فتوتراپی روش بی خطری است که حتی می توانید در منزل نیز انجام دهید.
- فتوتراپی معمولاً ۱ تا ۲ روز انجام می شود و با توجه به جواب آزمایش بیلی روبین ممکن است قطع شود یا ادامه یابد.

تصویر ۱: نوزاد تحت فتوتراپی

چگونه می توانم از افزایش زردی پیشگیری کنم؟

- اگر نوزاد شما به موقع بدنیا آمده است و می تواند از پستان شیر بخورد باید هر ۲ تا ۳ ساعت به او شیر بدهید اگر نمی تواند از پستان بخورد، شیر را بدوشید و با سرنگ، قطره چکان یا فنجان به او بدهید.
- نحوه شیردهی را پرستار به شما آموزش می دهد.
- شیرمادر بهترین شیر برای نوزاد است.

دانشگاه علوم پزشکی
و خدمات بهداشتی درمانی تبریز

مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی کودکان زهرا مردانی آذری

راهنمای والدین

زردی نوزاد

آموزش سلامت

تهیه و ترجمه: معصومه محمدزاد، ناهید دهخدا

کارشناس ارشد پرستاری

مشاور: دکتر مجید محله‌ای

فوق تخصص نوزادان

تاریخ تهیه: ۹۱/۰۱

آخرین بازنگری: ۱۴۰۴/۰۱

چه علائمی نشان می‌دهد که بیلی روبین نوزاد خیلی بالا است؟

- بی قراری
- شلی بازوها و پاها
- خم کردن سر و گردن به عقب
- گریه های جیغ مانند
- خواب آلودگی

«این پمفلت به عنوان راهنمای آموزشی والدین می باشد.
واحد آموزش سلامت تلاش می کند اطلاعات به روز و دقیقی در اختیار
بیمار و خانواده قرار دهد.
اگر شما اطلاعات بیشتری نیاز دارید حتما با پزشک کودک مشورت کنید.»

یا با شماره تلفن ۰۴۱۳۱۵۹۶۲۶۳ بخش نوزادان

تماس بگیرید.

آدرس سایت بیمارستان کودکان زهرا مردانی آذری:

<https://mardaniazari.tbzmed.ac.ir>

منابع:

۱. کتاب پرستاری کودکان ونگ ۲۰۲۴

۲. کتاب نلسون ۲۰۲۴

• اگر نوزاد به طور مرتب و خوب شیر بخورد، مدفوع بیشتری دفع می کند و مقدار بیلی روبین کاهش می یابد.

• اگر نوزاد شما در شیرخوردن مشکل دارد به پرستار اطلاع دهید یا به مراکز مشاوره شیردهی مراجعه کنید.
• مشاوران شیردهی که در مراکز مشاوره شیردهی حضور دارند برای شیردهی به شما کمک می کنند.

پس از ترخیص از بیمارستان چه زمانی باید مقدار بیلی روبین آزمایش شود ؟

• نوزاد باید بین روزهای سوم تا پنجم بعد از تولد توسط پزشک ویزیت شود. چون در این زمان معمولا سطح بیلی روبین بالاتر می رود.
• اگر پزشک لازم بداند آزمایش بیلی روبین درخواست می کند.

چه وقت زردی از بین می رود؟

در نوزادانی که با شیر مادر تغذیه می شوند، زردی معمولا ۲ تا ۳ هفته طول می کشد. اگر زردی کودک بیش از ۳ هفته طول کشید، به پزشک مراجعه کنید.
زردی در نوزادان نارس بیشتر طول می کشد.

چه وقت باید به پزشک مراجعه کنیم؟

- اگر رنگ پوست نوزاد خیلی زرد شود.
- شکم، بازوها و پاها زرد شوند.
- بیدار کردن نوزاد مشکل باشد.
- خوب شیر نخورد.